

Důchody v Evropě: kde se má důchodce nejlépe?

Průměrný český důchod je zhruba 21 000 korun; rakouský po přepočtu asi 36 000. Poctivé srovnání ale potřebuje tři pohledy: eura, kupní sílu a poměr ke mzdě.

Projdeme je po pořadě, protože každý vypráví jiný příběh – a teprve dohromady dávají odpověď na otázku z titulku.

První pohled: koruny a eura

Nominální tabulka vypadá pro české seniory neličotivě. Švýcarsko přes 56 tisíc korun v přepočtu, Finsko a Rakousko kolem 1 450 eur (asi 36 tisíc), Německo kolem 38 tisíc. Česko 21 tisíc. Pod námi Slovensko (asi 17 tisíc), Polsko (necelých 13) a Maďarsko (kolem 10).

Jenže nominální srovnání klame stejně jako u mezd: ve Vídni z důchodu platíte vídeňský nájem.

Druhý pohled: kupní síla

Po očištění o ceny se propast k Západu zmenší zhruba o třetinu – český důchod v kupní síle odpovídá spíš dvěma třetinám německého než polovině. A obráceně: náskok před Polskem či Maďarskem se v kupní síle také smrskne. Střední Evropa se prostě drží pohromadě, v platech i v penzích.

Třetí pohled: kolik z výplaty vám důchod nahradí

Pro člověka před penzí je to nejdůležitější číslo. Český průměrný důchod odpovídá necelé polovině průměrné hrubé mzdy; OECD v čistém vyjádření počítá u průměrného výdělku náhradový poměr kolem 65 procent – nad průměrem OECD, pod evropskou špičkou. Rakousko dosahuje kolem 80 procent, a proto je zemí, kam čeští důchodci koukají přes plot nejtoužebněji. Jedno české specifikum: náš systém je silně rovnostář-

ský – nízkopříjmovým nahradí hodně, vysokopříjmovým málo. I proto je chudoba českých seniorů v evropském srovnání relativně nízká, zatímco frustrace bývalých středních tříd relativně vysoká.

Kdo to celé platí

A teď to hlavní, co se ze žebříčků nevyčte: průběžný důchod není spoření, ale převod od dnešních pracujících k dnešním důchodcům. Rakouský důchodce nemá 36 tisíc proto, že Rakousko „myslí na lidi“, ale proto, že rakouský pracující vydělává a odvádí skoro dvakrát tolik co český. Žebříček důchodů je jen zpožděný žebříček mezd a produktivity.

Z toho plyne střízlivá odpověď na evropskou otázku. Důchody by ani ve federaci nepočítal Brusel – zůstaly by národní, jako zůstávají státům v USA a kantonům ve Švýcarsku. Co ale o českých důchodech rozhoduje už dnes, je výkon ekonomiky, do které je Česko zapojené: kolik u nás vzniká dobře placené práce a kolik mladých lidí tu chce žít. To je kontinentální otázka celá – a proto s důchody souvisí víc, než se zdá.

Všechny otázky →

ČASTÉ OTÁZKY

Jaký je průměrný důchod v Česku?

K polovině roku 2025 zhruba 21 000 korun měsíčně. Odpovídá to necelé polovině průměrné hrubé mzdy; v čistém vyjádření počítá OECD náhradový poměr kolem 65 procent.

Kde v Evropě jsou důchody nejvyšší?

Nominálně ve Švýcarsku (přes 56 tisíc korun v přepočtu), vysoko je i Rakousko a Finsko kolem 1 450 eur. Vůči předchozí mzdě vyčnívá Rakousko s náhradovým poměrem kolem 80 procent.

Jak jsou na tom čeští důchodci proti sousedům?

Hůř než rakouští a němečtí, líp než polští, slovenští a maďarští. V přepočtu na kupní sílu se rozdíl vůči Západu zmenšuje, ale nemizí.

Řešila by důchody evropská federace?

Skoro jistě ne. Důchody jsou národní záležitostí a i ve federaci by nejspíš zůstaly – tak jako v USA či Švýcarsku mají státy a kantony vlastní systémy vedle společného základu. Nikdo v Bruselu český důchod nepočítá.

Co tedy s výší českých důchodů udělá Evropa?

Nepřímo hodně: důchody se platí z výdělků pracujících. Čím výkonnější ekonomiku kontinent Česku umožní, tím vyšší mzdy – a z nich se počítají i důchody. Je to pomalá páka, ale jediná skutečná.

ZDROJE

- ČSSZ (červenec 2025): průměrný starobní důchod ~21 080 Kč
- Finance.cz / e15 (2025): srovnání průměrných důchodů – Švýcarsko, Rakousko, Německo, V4
- OECD Pensions at a Glance: náhradové poměry (CZ ~65 % čistého)
- Eurostat: příjmová situace seniorů v EU